

Євген Букет

АНАЛОГІІ ВІЙН: ЗЛОЧИННИЙ СТАНДАРТ

Київ

markobook

2025

ЗМІСТ

Передмова (В. Павлов)	5
російсько-японська війна	7
Перша світова війна	17
Перша радянсько-українська війна	22
Друга радянсько-українська війна	30
радянсько-фінська війна	37
Друга світова війна	49
радянські анексії у Другій світовій війні	59
Угорська революція	68
радянське вторгнення в Чехословаччину	76
радянсько-афганська війна	88
російсько-грузинські війни	96
Карабах, Придністров'я	103
російсько-чеченські війни	111
Інтервенція росії у Сирію	120
Конфлікти в Африці	128

Додатки.....	135
росія повторює сценарій Кримської війни 1853 - 1856 років (А. Домановський)	135
«Зразок політичного єзуїтизму високої марки»: як у січні 1919 року розпочиналася друга радянсько українська війна (Є. Букет) ...	144
Кілька знакових боїв ЗСУ збіглися з подіями сторічної давнини — Василь Павлов (записав Є. Букет).....	151
Битва на Раатській дорозі — звияга фінів у Зимовій війні (А. Домановський)	158
Ур-фашизм (Умберто Еко)	164
Чому росія — фашистська держава: 14 аргументів (О. Іванець).....	187
«Мопеди» над Києвом, або кілька слів про історичні аналогії (А. Домановський)	203
35 років після виводу військ з Афганістану: чи здатне російське суспільство робити очевидні висновки (Є. Букет)	208
«Пророцтва» Орвелла, або Чому твори англійського письменника лякають путінських пропагандистів (Є. Букет)	213
Мордор, орки, Саурон: рф і вигаданий світ Джона Толкіна (Є. Букет).....	220

ПЕРЕДМОВА

Вислів про генералів, які завжди готуються до попередніх війн вже давно став крилатим. Але у будь-якій закономірності завжди зустрічаються виключення.

В останні десятиліття російська влада та суспільство з головою занурилися у своє «славетне минуле», намагаючись віднайти у ньому приклади та обґрунтування власної унікальності та непереможності. Але ці пошуки, як багато чого у сучасних росіян, були вибірковими. Увага була зосереджена виключно на «величких перемогах» та «унікальних досягненнях», про всі інші сторінки російської та радянської історії було вирішено забути.

Запропоноване увазі читачів видання має на меті ознайомити українців та наших союзників з історичними паралелями у російській та радянській воєнній історії за останні 120 років.

У 15 нарисах визначені основні спільні риси російських та радянських агресій проти незалежних держав від російсько-японської війни до конфліктів у Сирії та Африці, накреслені історичні паралелі між

сучасною російсько-українською війною та агресіями російської імперії/радянської росії/срсп/рф проти Української Народної Республіки (1917–1920 рр.), Польщі (1939 р.), Фінляндії (1939–1940 рр.), держав Балтії та Румунії (1940 р.), Угорщини (1956 р.), Чехословаччини (1968 р.), незалежної Ічкерії (1994–2000 рр.) та Грузії (2008 р.).

Інформація наведена у нарисах переконливо доводить агресивний характер будь-якої форми російської державності, демонструє ідентичні підходи до ведення бойових дій та схильність до скоєння масових воєнних злочинів проти мирного населення.

Дане видання буде корисне представникам засобів масової інформації, шкільним вчителям, які шукають історичні аналогії в сучасній російсько-українській війні, а також усім, хто цікавиться воєнною історією.

Василь Павлов, мілітарний історик

РОСІЙСЬКО-ЯПОНСЬКА ВІЙНА

Війна з японцями, як і нинішнє широкомасштабне вторгнення, розпочалась у лютому

Російсько-японська війна 1904–1905 років розпочиналася так само, як і нинішнє широкомасштабне вторгнення,— у лютому. Указ про мобілізацію тодішній російський імператор ніколай II підписав ще за два дні до «несподіваного нападу» японців на російські кораблі в Порт Артурі (тепер — портове місто Люйшунь у Китаї) 6 лютого 1904 року. Не виключено, що напад цей спровокували самі ж росіяни. Війна спершу не торкалася європейської частини росії, яка в «патріотичному пориві» тріумфувала і пила шампанське за швидку перемогу.

**«Ми розгромимо цих мавп за тиждень»...
і «Київ за три дні»**

На сторінках тодішніх газет та у вуличних на-товпах пропагандисти заявляли: «ми розгромимо цих мавп за тиждень». Навіть сам ніколай II публічно

називав японців «макаками». На початку весни 1904-го в російській імперії було ще те «побєдобєсіє»!

Нагадаємо, що 21 лютого 2022 року росія визнала «незалежність» квазідержавних утворень лнр і днр. Вона планувала за три дні захопити Київ і максимум за тиждень після того — всю Україну. Все починалося з «військових навчань» регулярної армії та провокацій на сході України, мета яких була очевидною — отримати привід для вторгнення. А кремлівська еліта тим часом у шовіністичному угарі тріумфувала і пила водку за успішний «бліцкриг».

Флагман «петропавловск», як і «москва», пішов на...

8

Флагман першої тихоокеанської ескадри російського флоту броненосець «петропавловск» підірвався на японській міні і затонув 31 березня 1904 року, на 55-й день війни. За російськими даними, це був один із найновіших і найдорожчих військових кораблів того часу. На його борту перебував віцеадмірал Степан Макаров, який загинув разом із десятима штабними офіцерами, включаючи начальника штабу контр-адмірала Михайла Молаша, майже 20-ма корабельними офіцерами, понад шістьома сотнями матросів. Загалом, у війні росіяни втратили більшу частину свого військового флоту.

Флагман російського чорноморського флоту ракетний крейсер «москва» був уражений двома українськими крилатими протикорабельними

РОСІЙСЬКИЙ ЛІНКОР, ЯКИЙ ВИБУХАЄ ПІД БОМБАРДУВАННЯМ
ЯПОНСЬКИХ ЛІНКОРІВ У БИТВІ ПРИ ПОРТ-АРТУРІ

ракетами Р-360 «Нептун» 13 квітня 2022 року, на 49-й день війни. Належав до числа шести найбільших кораблів російського флоту, залишкова вартість якого становила 750 млн. доларів. Разом з «руським воєнним кораблем» цього разу пішли на дно близько 500 членів екіпажу.

Мобілізація: до окупаційного війська брали/беруть, кого впіймали

Під час російсько-японської війни було проведено одинадцять часткових мобілізацій (саме термін «часткова мобілізація» вживався від початку війни), під час яких на службу з усіх губерній було покликано понад півтора мільйона людей. Ці люди